

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR VŠEOBECNÉ LEKÁRSTVO č. A 022

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

Všeobecné lekárstvo je špecializačný odbor medicíny, ktorý poskytuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť dospelým obyvateľom. Má multidisciplinárny charakter a integruje poznatky jednotlivých medicínskych odborov.

Minimálna dĺžka trvania špecializačného štúdia podľa príslušných smerníc EÚ je 3 roky.

Dĺžka trvania špecializačného štúdia v SR na základe rozhodnutia Akreditačnej komisie MZSR na ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov zo dňa 10. 5. 2005 je 4 roky.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore

Podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo je absolvovanie vysokoškolského doktorského štúdia v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.).

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

1. Rozsah teoretických vedomostí potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Uchádzač o špecializáciu vo všeobecnom lekárstve musí mať vedomosti vo vnútornom lekárstve v rozsahu spoločného internistického kmeňa, vedomosti v odbore všeobecné lekárstvo a primerané vedomosti súvisiacich v odboroch. Uchádzač je oboznámený s právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

V rámci dvojročného spoločného internistického kmeňa:

- Etiológia, patogenéza, klinické obrazy, diagnostika, diferenciálna diagnostika, liečba a prevencia vnútorných chorôb.
- Indikácie, kontraindikácie, interpretácia výsledkov diagnostických a terapeutických výkonov, laboratórnych a pomocných vyšetrení vo vnútornom lekárstve.
- Diagnostické a liečebné postupy pri zlyhávaní vnútorných orgánov a systémov (srdce, pľúca, obličky, pečeň a ďalšie).
- Základy intenzívnej starostlivosti, monitorovanie, diagnostické a liečebné postupy pri naliehavých situáciách vo vnútornom lekárstve.
- Princípy a prax ústavnej a ambulantnej starostlivosti o chorých s vnútornými

chorobami.

- Indikácie a interpretácia konziliárnych vyšetrení v internistickej praxi.

V rámci špecializačného odboru všeobecné lekárstvo v trvaní 2 roky:

Na úseku prevencie:

- Zvládnuť prevenciu v práci všeobecného lekára všeobecne a u konkrétnych nosologických jednotiek a chorôb.
- Prevencia u najčastejších neepidemických chorôb hromadného výskytu.
- Dispenzarizácia zdravých, ohrozených a chronicky chorých u praktického všeobecného lekára pre dospelých, ale aj systém dispenzarizácie v iných odboroch.
- Národný program podpory zdravia, celospoločenské zdravotné programy a stratégie, najmä so zameraním na prevenciu, depistáž a boj proti alkoholizmu a drogovým závislostiam.
- Zásady účinnej zdravotnej výchovy obyvateľstva a behaviorálnej medicíny.
- Depistáž a boj proti nakažlivým chorobám, zásady spolupráce s Ústavom verejného zdravotníctva.
- Základy hygienického dozoru a kontroly pracovísk, zariadení v určitom území, závodoch, sídliskách a iných objektoch.

Na úseku diagnostiky:

- Základné a komplexné vyšetrenie pacienta v ambulancii a mimo nej.
- Indikácie na konziliárne vyšetrenia.
- Indikácie laboratórných, funkčných vyšetrení kardiovaskulárneho a respiračného systému a iných pomocných vyšetrení.
- Základné hodnotenie EKG - záznamu, základné znalosti a interpretácie vyšetrení vykonávaných v ambulancii (moč, FW, odbery biologického materiálu).
- Diferenciálna diagnostika prejavov chorôb na koži, exantémových infekčných a neinfekčných chorôb.
- Prevencia a diagnostika prenosných chorôb, ktoré sa u nás vyskytujú, znalosti aktívnej a pasívnej imunizácie.
- Spoľahlivá diagnostika stavov ohrozujúcich základné životné funkcie .
- Základná diferenciálna diagnostika chorobných stavov na základe anamnézy, vyšetrenia a pomocných vyšetrení (metodiky, pomôcky, prístroje) vo svojej ordinácii a v byte pacienta.
- Obhliadka mŕtvoly, základy súdneho lekárstva.

Na úseku liečby:

- Princípy komplexnej liečby (úprava životosprávy pacienta, psychoterapia, dietoterapia, a rehabilitácia) u chorých, ktorých sám lieči.
- Základy farmakoterapeutických postupov .
- Zásady prvej pomoci a resuscitácie pri poruchách obehu a dýchania.
- Prvá pomoc pri úrazoch, zastavenie krvácania.
- Prvá pomoc pri pôrode.
- Rozhodnutie, či daný chorobný stav ponechá vo svojej liečbe, alebo si vyžiada konziliárne vyšetrenia, príp. odošle pacienta do špecializovanej zdravotnej starostlivosti.

Na úseku rehabilitácie :

- Ovládať základné a niektoré špeciálne praktické výkony: osvojenie základov

manipulačnej terapie, mäkké, mobilizačné techniky, masáže a i.

- Základné metódy liečebnej a pracovnej rehabilitácie, funkčné vyšetrenia pohybového aparátu.
- Indikácie rehabilitačných metód, liečebnej a pracovnej rehabilitácie, funkčného vyšetrenia pohybového aparátu.
- Indikácie a osvojenie si základov manipulačnej terapie, mäkké techniky mobilizačné, masáže a i.
- Indikácie a osvojenie si základov akupunktúry.
- Indikácie aplikácie rehabilitačných metód u pacienta upútaného na lôžko doma, pooperačná starostlivosť o pacienta doma.

Na úseku organizácie práce :

- Znalosť koncepcie odboru, zásady manažmentu, kontroly práce na pracovisku.
- Spolupráca so zdravotnými poisťovňami a sociálnou poisťovňou a inými orgánmi, vrátane orgánov samosprávy, štátnej a zdravotníckej správy.
- Spolupráca so sociálnou sieťou, s agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti.
- Správne vykazovanie činnosti pre orgány zdravotníctva, zdravotníckej štatistiky, povinné hlásenia chorôb.

Uchádzač musí okrem vlastného odboru preukázať základné vedomosti a zručnosti aj z iných medicínskych odborov:

- Prvá lekárska pomoc a zásady urgentnej medicíny.
- Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva.
- Systém sociálnej starostlivosti.
- Základy psychológie.
- Základy ošetrovateľstva.

2. Rozsah praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Na získanie špecializácie v odbore všeobecné lekárstvo musí uchádzač prakticky ovládať a vykonávať základné lekárske, spoločné internistické a špeciálne činnosti a výkony.

Uchádzač musí v rámci dvojročného spoločného internistického kmeňa vykonať:

- nasledujúci počet vyšetrení (výkonov):

Štandardná ústavná klinická prax: prijatie pacienta, anamnéza, fyzikálne vyšetrenie, opis EKG, opis RTG hrudníka, interpretácia pomocných laboratórnych a konziliárnych vyšetrení, sledovanie a liečba, prepustenie	400 pacientov
Opis EKG	400
Opis snímky RTG hrudníka	400
Opis snímky RTG brucha	50
Venepunkcia, zavedenie venózneho cievky	50
Infúzna a injekčná liečba	50
Odber artériovej krvi, interpretácia vyšetrení	20
Transfúzia krvi a krvných prípravkov	20
Vyšetrenie krvného náteru	20

Vyšetrenie moču a močového sedimentu	20
Punkcie telových dutín	20
Odsávanie sekrétu z dýchacích ciest, inhalačná liečba, ventilácia	20
Katetrizácia močového mechúra u muža a u ženy	20
Rektoskopia	10
Zavedenie sondy do hornej časti GIT	8
Kardiopulmocerebrálna resuscitácia	5

- nasledujúci minimálny počet asistencií pri výkonoch:

Zavedenie centrálného venózneho katétra	5
Tracheálna intubácia	5
Defibrilácia, kardioverzia	5
Kardiostimulácia (dočasná, trvalá, výmena kardiostimulátora, elektródy)	5
Echokardiografia	20
Funkčné vyšetrenie kardiovaskulárneho systému: 24-hod. záznam EKG, TK, ergometria „head-up tilt“ test a ďalšie	20
Funkčné vyšetrenie respiračného systému: spirometria, bronchoskopia	20
Rádiodiagnostika: intervenčná rádiológia, CT, MR, rádionuklidové vyšetrenie, PET	40
Ultrasonografia: USG abdomenu, štítnej žľazy, duplexná ultrasonografia ciev a ďalšie	40
Gastrointestinálna endoskopia: gastroskopia, kolonoskopia...	20
Biopsia orgánov a tkanív	10
Pitva	3

V rámci špecializačného štúdia v odbore všeobecné lekárstvo musí uchádzač zvládnuť a prakticky vykonávať nasledujúce hodnotiace, diagnostické a terapeutické postupy:

- Zvládnuť prvú pomoc pri náhlych stavoch v detskom veku, fyzikálne vyšetrenia novorodenca, kojenca a batoláťa, venepunkciu u detí, kardiopulmonálnu resuscitáciu u detí, systém očkovania v detskom veku.
- Vykonávať funkčné vyšetrenie pohybového aparátu, prakticky indikovať metódy fyzikálnej terapie,
- Ovládať základné metódy klasickej a reflexnej masáže, základy manipulačnej terapie, mäkké mobilizačné techniky, základné vyšetrenie porúch pohybového systému a základy liečebnej rehabilitácie.
- Ovládať prvú pomoc pri generalizovaných, alergických, kožných reakciách, odber biologického materiálu u osôb chorých alebo podozrivých z venerických chorôb.
- Ovládať základné očné vyšetrenie, prvú pomoc pri poranení a poleptaní oka a pri cudzom telese v oku, prvú pomoc pri akútnom záchvate glaukómu.
- Ovládať základné ORL vyšetrenie s použitím nástrojov, orientačné vyšetrenie sluchu, diagnostiku a terapiu akútnych chorôb v ORL, výplach vonkajšieho zvukovodu, vyhodnotenie audiometrického vyšetrenia, osvojiť si techniku tracheotómie.
- Zvládnuť prvú pomoc pri akútnych vybraných psychických poruchách, nadviazanie

kontakty a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízovú intervenciu, indikáciu ďalšej psychologickú a psychiatrickú starostlivosť,

- Zvládnuť očkovanie proti prenosným chorobám, dezinfekciu a sterilizáciu v praxi všeobecného lekára, ovládať epidemiologické opatrenia pri závažných infekčných chorobách, hygienu práce v praxi praktického lekára, fyziológiu práce.
- Ovládať katetrizáciu močového mechúra a výplach žalúdka.
- Ovládať základné chirurgické ošetrenia v rozsahu potrebnom pre prácu všeobecného lekára.

Uchádzač musí v rámci špecializačného štúdia v odbore všeobecné lekárstvo vykonať nasledujúci počet vyšetrení (výkonov):

- v ambulancii praktického všeobecného lekára pre dospelých denne pod vedením školiteľa:

odobratie anamnézy a vyšetrenie	20
vedenie kompletnej dokumentácie	20
indikácia a hodnotenie komplementárneho vyšetrenia	20
diferenciálna diagnostika a liečba v ambulancii praktického všeobecného lekára	20
podávania injekcií	50
malé chirurgické výkony (sutúra, incízia, excízia)	10
kardiopulmonálna resuscitácia u dospelého a detí	2
prvá pomoc pri ORL ochoreniach	10
katetrizácia močového mechúra u muža	10
výplach žalúdka	5

- počas praxe na oddeleniach uchádzač:

vypíše návrhy na kúpeľnú liečbu	15
vypracovanie návrhu na konziliárne vyšetrenie a iných vyšetrení	20
onkologické prehliadky	20
odvedie 3 pôrody, urobí orientačné manuálne pôrodnické vyšetrenie, urobí základné gynekologické vyšetrenie vrátane vyšetrenia v zrkadlách, vykoná manuálne vyšetrenie prsníkov a poučenie ženy o technike samovyšetrovania prsníkov, vykoná ošetrovanie bežných chorôb vonkajších rodidiel.	

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium v odbore všeobecné lekárstvo trvá 48 mesiacov. Začína sa spoločným internistickým kmeňom s odporúčanou dĺžkou trvania 24 mesiacov. Na spoločný internistický kmeň nadväzuje ďalšie špecializačné štúdium v odbore všeobecné lekárstvo v rozsahu 24 mesiacov. Špecializačné štúdium má teoretickú a praktickú zložku vzdelávania. Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba písomnej práce. V rámci špecializačného štúdia uchádzač absolvuje teoretickú prípravu vo vzdelávacej ustanovizni z odboru všeobecné lekárstvo v rozsahu 0,5 mesiaca.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých

pracoviskách zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Spoločný internistický kmeň v trvaní 24 mesiacov

-prax na oddeleniach a ambulanciách nasledujúcich odborov:

štandardné interné oddelenie	12 mesiacov
jednotka intenzívnej starostlivosti	2 mesiace
príjmová ambulancia interného oddelenia alebo v centrálnom príjmovom oddelení nemocnice	1 mesiac
voliteľný internistický odbor (odbor so spoločným internistickým kmeňom, ako je interné oddelenie, geriatra, pneumológia a ftizeológia, pracovné lekárstvo a ďalšie)	2 mesiace
oddelenie infektológie	1 mesiac
oddelenie klinickej onkológie	1 mesiac
pracovisko laboratórnej medicíny 1 mesiac, alebo pracovisko hematológie a transfúziológie 0,5 mesiaca a pracovisko klinickej biochémie 0,5 mesiaca	
chirurgické oddelenie	2 mesiace
neurologické oddelenie	1 mesiac
oddelenie anesteziológie a resuscitácie	1 mesiac

Ďalšie špecializačné štúdium v trvaní 24 mesiacov

-prax na oddeleniach a ambulanciách nasledujúcich odborov:

pediatria	1 mesiac
fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia	1 mesiac
dermatovenerológia a imunológia a alergológia	2 mesiace
oftalmológia	1 mesiac
otorinolaryngológia	1 mesiac
psychiatria	1 mesiac
gynekológia a pôrodníctvo	1 mesiac
ústav verejného zdravotníctva	1 mesiac
chirurgická ambulancia	2 mesiace
ambulancia všeobecného lekára	9 mesiacov
neurologická ambulancia	2 mesiace
ortopedická ambulancia	2 mesiace

Poznámka:

Vzorový program bol:

- odsúhlasený pracovnou skupinou Akreditačnej komisie MZ SR na Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov pre kategóriu lekár dňa 18. 4. 2005,
- predložený a odsúhlasený Akreditačnou komisiou MZ SR na ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov dňa 10. 5. 2005,
- schválený MZ SR dňa 11. 7. 2005.